

ВАСИЛ РАЙКОВ
ДЯВОЛСКАТА МАШИНА

chitanka.info

Гъсти облаци, изпълнени със смътна заплаха, притискаха пристанището в мрачната си прегръдка. Закъснелите светлини на брега, които до късно отбелязваха многобройните моряшки кръчми, отдавна бяха изгаснали и сега нито лъч не нарушаваше мастилената чернилка на нощта. Само мачтите на корабите стърчаха самотно в мрака като мъртвите ръце на изсъхнали дървета.

Изведнъж двамата часови на „Тринидад“, които си бърбеха спокойно до този момент на носа, вместо да обикалят кораба, се ослушаха. Откъм трюма долетя задавен вик, последван от гневни псувни и шумна борба. Преди да са решили какво да правят, неясната сянка на човек изпълзя от люка, изтича по палубата и скочи във водата. Плясъкът още не беше заглъхнал, когато при тях дотича първият помощник-капитан с нож в ръка.

— Стреляйте, бе кучета! Какво зяпате! — крясна той и се надвеси над борда.

Два гърмежа разкъсаха тишината. После отново стана тихо. Мракът бе погълнал беглеца. В същия миг ливна и дъжд, сякаш да заличи всякаква следа от него.

— Избяга проклетникът! — изруга задъхано помощник-капитанът и плю във водата. — Сварих го в момента, когато поставяше барут до казана. Добре го наредих аз, ама избяга...

Тук разгневеният мъж се досети, че в същност двамата часови са виновни за тайнственото покушение над кораба и се нахвърли върху тях да излее яда си, като им обещаваще през всичкото време такива мъчения за следващия ден, пред които страхотиите на ада бледнееха.

Половин час по-късно до кърмата на „Сан Бартоломео“ доплува онзи, който беше причинил тревогата на „Тринидад“. Изглежда, очакваха неговото завръщане, защото веднага му хвърлиха въже. Със сетни сили той се изкачи горе и рухна като покосен. От дрехите му се стичаше вода и кръв...

— Мигуел, ти си ранен! — възкликна ужасен единият от посрещачите.

Морякът само пое дълбоко дъх и главата му клюмна на дъските...

Алфонсо де Ривера, капитан на „Сан Бартоломео“, познат повече под прозвището Страшния заради дълбокия белег, който разсичаше лявата му буза, се разхождаше мрачно из тясната кабина. На койката

седеше излегнат Мигуел с превързан врат и рамо. Няколко глътки силен ром бяха възвърнали червенината на лицето му. В кабината се намираха още трима капитани на кораби и Франсиско де Солиса — най-богатият корабоприитежател в Кадис.

— Пак не успяхме — изръмжа Страшния и разсече въздуха с ръка. — О, ще ми падне все някога в ръцете този хитър каталонец! Тогава и сатаната няма да го спаси! Първия път едва не усмърти от бой Педро Витория, когото бях изпратил да търси уж работа като моряк на „Тринидад“. Изглежда, подозира нещо разбойникът; иначе защо ще го бие и разпитва кой го е изпратил? А пък сега...

— Нямам никаква вина, капитане, повярвай! — обади се от леглото Мигуел. — Усетих го в последния миг и едва успях да се отместя, та ножът му се заби в рамото ми. Още не мога да повярвам, че се измъкнах.

— Знам, момче, знам — каза капитанът. — Никой не ти се сърди. Но все пак трябва да направим нещо. Императорът пристига утре, за да се увери с очите си във верността на неговото изобретение. Кораб с механичен двигател!... Давате ли си сметка какво ще стане с нашите ветроходни кораби! Ако Бласко де Гарий действително е изобретил такова чудо, ние сме свършени. Императорът ще му възложи строежа на всички кораби от царския флот. А ние?... Какво ще правим ние тогава?...

— По-спокойно, Алфонсо! — обади се тежко Франсиско де Солиса, след като отпи голяма глътка от чашата си. — Не мисля, че всичко е загубено. Едва сега ми дойде на ума, че отдавна не съм правил дарение на Светата църква — той се прекръсти набожно, но очите му светеха с хитър блясък под иронично склучените вежди. — А епископът ще се зарадва сигурно да ме види на сутрешната си закуска, защото аз винаги нося по две кесии жълтици. И никога не ми задава въпроси той. Никога и аз не искам услуги от него. Само „споделяме“ мисли за туй-онуй, като винаги сме било напълно единодушни. Утре например ще поговорим за връзката на дявола с разните там изобретатели и тайнствени механични двигатели. Той ще сподели „своето“ мнение с архиепископа, който придружава императора, и... Бедата е само, че Светата инквизиция не разбира никак от шега...

— Ха-ха-ха! — потри ръце Хуан Чавеса, най-младият от тримата капитани. — Представям си каква физиономия ще има Бласко де Гарий, когато се намери между момчетата от някой отряд на Светата Хермендада! А в подземие то ще признае всичко той, дори ще разкаже най-подробно за срещите си с дявола.

— Това наистина е идея! — обади се и Алфонсо, като поглади замислено белега на бузата си. И колкото повече си представяше какво ще стане, толкова лицето му се разкривяваше от страшна усмивка...

Пристанището на Кадис гъмжеше от хора в това празнично утро на 1543 година. Корабни майстори от работилниците, скитници и сакати просяци, обеднели благородници с жадни за щастливия шанс очи, занаятчии, непостъпили на работа моряци между две пътувания, авантюристи — хора от всички слоеве се бяха стекли в този ден да зърнат императора и пъстрата му свита, дошли в града да видят новото техническо изобретение на Бласко де Гарий. Жени и деца се тълпяха край набързо скованите сергии на амбулантни търговци, използвали случая да изложат на показ своите стоки — купища плодове и сладкиши, шарени кърпи, евтини украшения, колани и остри ками, лековити билки, подправки от далечна Индия и пак камари плодове и храна за цялото това гъмжащо множество край тях. От всички страни хората се тълпяха край трибуната и стражите с мъка успяваха да ги изблъскват назад, като викаха с все сила и удряха где кого сварят.

Император Карл V седеше на покрит с балдахин престол, заобиколен от своите приближени. Местните първенци се бяха смесили с многобройната му свита и между тях можеше да се види месестото лице на Франсиско де Солиса, който напрегнато следеше разговора между императора и Бласко де Гарий.

— Огънят е огромна стихия, ваше величество — казваше тъкмо в тоя миг капитанът. — Нищо не може да устои пред него, нито къщи, нито вековни гори. А водната стихия е по-могъща и от огъня; тя го укротява в броени минути. Тези две сили се съюзиха по ваша воля и с помощта на моите скромни способности в механичния двигател. И корабът се движи по водата без гребла и платна. Машината върти колелата от двете страни на бордовете и техните лопатки загребват водата. След малко ваше величество ще се убеди, че това изобретение

прави кораба независим от вятъра. Той може да пътува по всяко време — в затишие или нощем, както и...

— Вятърът ни е изпратен от Бога — прекъсна го властно императорът. — Разправят, че си се съюзил с дявола и твоята машина е дяволско изобретение.

— Та нали сам добрият бог ми изпрати разрешението на трудната задача след много молитви и праведен живот, ваше величество! — каза със скромно наведени очи Бласко де Гарий и се прекръсти — Ето, нека ваше величество погледне натам! Дори в казана поставям само светена вода от близкия манастир; с друга вода машината не може да върви.

Всички обърнаха погледи към показаната посока. На кея двама моряци от „Тринидад“, водени от един монах, носеха котлите със светена вода.

— Добре, върви да ни покажеш твоята машина! — махна с ръка императорът, а Франсиско де Солиса прехапа устни от яд. Ако погледите можеха да убиват, младият капитан, който крачеше към кораба си, щеше в същия миг да се строполи на земята...

На палубата Гарий се спря, поклони се ниско към трибуната, после се запъти към вътрешността на кораба. Скоро след това тънкият комин забълва гъсти валма черен дим. Изведнъж огромните колела затрепераха, като под напора на неудържима сила, и бавно се завъртяха. Все по-бързо и по-бързо перките загребваха водата, която клокочеше разпенена край бордовете. Като скърцаше шумно, двестатонният „Тринидад“ се устреми към изхода на пристанището, макар че платната му бяха свити до едно, гордо и непоколебимо, сякаш съзнаваше цялото си превъзходство над своите ветроходни събратя. Тогава от гърдите на притихналото множество се изтръгна оглушителен вик на възторг пред чудото, на което бяха свидетели. Няколко старци се прекръстиха и паднаха на колене...

Късно през нощта на този незабравим ден Бласко де Гарий, следван от своите верни помощници, се върна на кораба. Тримата влязоха в капитанската каюта и скоро светлината на фенера освети възбудените им лица. Те поставиха тежкия си товар на масата — едно инкрустирано със седеф и сребро ковчеже — и Гарий с трескави ръце

повдигна капака. Блясъкът на златото се отрази в очите им и те дълго не можаха да се наситят на гледката.

— Това се казва царски подарък! — промълви възхитено единият.

— Стига приказки, момчета! — каза капитанът и затвори сандъчето. — Нямаме време за губене. Събудете веднага целия екипаж. Тръгваме при първия полъх на вятъра!

— Пак ли ще пътуваме с машината, капитане? — попита с престорена уплаха първият помощник и погледна изразително ръцете си, украсени с едри мазоли. Той си спомни мрачния трюм, където целият екипаж въртеше оста на колелата, снабдена със здрави напречни колчета.

— Този път на платна — плесна го по рамото Бласко де Гарий и продължи с неприкрита тревога: — Само по-бързо да се измъкнем сега. А в открито море ще свалим колелата и ще променим името на кораба. Хайде бягайте по местата си! Ще бъде жалко да ни изловят като плъхове в последния момент!

Двамата изтичаха навън...

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 6 от 1967 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.